

KAPITOLA 1

{AZA}

Já a nemocnice, to je dlouhý příběh.

Přesně to říkám lidem, když mám napůl vtipnou a napůl sklíčenou náladu, což bývá dost často.

Je lepší mít po ruce nějakou připravenou větu než se nechat násilím vtáhnout do rozhovoru s někým, kdo na vás zírá s nepřímným úsměvem, zájmem nebo starostí v očích. Oblíbila jsem si následující metodu – zavtipkovat, zatvářit se napůl omluvně a napůl šíleně a do pěti vteřin se z toho rozhovoru vykroutit.

Aza: „Vlastně mi nic vážného není, neboj, jenom jsem často v nemocnici.“

Daná osoba: „Aha. Hm. Jasně. Tak to mě mrzí. Počkat, ne mrzí, *těší*. Vždyť říkáš, že ti vlastně nic vážného není! Tak to mě těší!“

Aza (šílený pohled začíná převažovat): „Je *moc* milý, že se ptáš.“

Podtext: Ani náhodou. Už o tom nemluv.

Lidé se pak většinou dál nevyptávají. Většinou jsou slušní. Teďy moji rodiče a rodina obecně moc ne, ale cizí lidé? Třeba ta

suplující učitelka, která netušila, proč jsem se rozkašlala, odešla na chodbu a pak rovnou na ošetřovnu, kde jsem si musela nechat zavolat sanitku, aby mě honem odvezla zpět do mé domoviny, kde jsou podlahy pokryté bílým linoleem?

Tak takoví lidé mi nechtějí připomínat to, o čem už bezpochyby moc dobře vím. Taky že vím. Neblbněte. A ani si nemyslete, že jsem blbá *já*.

Tohle není příběh jako třeba *Malé ženy*. Z Beth a té její miloučké invalidní náтуры se mi odjakživa chtělo zvracet. Z toho, jak si všichni mysleli, že neumírá. Z toho, jak očividně umírala. Když vás v takových příbězích někdo zabalí do deky a vy se na něj náhodou zesláble usmějete, je po vás.

Proto se taky snažím neusmívat zesláble, i když se třeba zesláblá cítím, k čemuž čas od času tajně nebo i neskrývaně dojde. Nechci ze sebe udělat umírajícího, v dece zabaleného invalidu.

Pif paf, jsi mrtvá. Zavřít oči a šup do postele.

Poznámka pod čarou: *invalidní*. Kdo to slovo vůbec vymyslel a jak to, že znamená to samé co bezcenný? Ten člověk mě pěkně štve.

Ale zpátky k věci. Téma smrti přichází v mojí přítomnosti na přetřes běžně. Dospělí o ní mluví neradi. A ruku na srdce, ne že *já* bych o ní mluvila nějak ráda. Ale ostatní lidi v mém věku ano.

Všichni jsou samá SMRT SMRT SMRT, jako bychom celý den nevysedli z auta a pomalu se šinuli po dálnici kolem dopravních nehod. Smrt je úplně fascinuje.

Některé z nás, zejména ty, kteří skutečně umírají, fascinuje možná méně než ostatní. Někteří z nás by možná raději utekli z pokojů, kde se pravidelně rozebírá, jak umřela ta která celebrita, třeba na předávkování, při bouračce nebo za nevyjasněných okolností...

Lidi v mém věku rádi brečí a dramaticky spekulují o tom, jak by mohli lidi našeho věku umřít. Tak si o tom poslechněte od někoho, kdo už roky hraje roli *holky, kterou jsem fakt dobře znal, co jednoho dne tragicky zahynula*.

Ne, že by už bylo po mně. Pořád tu ještě jsem. Fakt. A právě proto mě taky ta vyumělkovaná gotická morbidita štve.

To dospělí mluví o smrti daleko míň rádi. Pro ně je smrt něco jako Santa Claus, jenže naruby. Jako Santa, který si všechny dárky odnese. Který s obřím pytlem vyleze nahoru komínem, okrade vás úplně o všechno a se sobím osmispřezím odletí do dále a v naložených saních si odveze vzpomínky a skleničky na víno a pánve a kastroly a svetry a sýrové sendviče a papírové kapesníky a esemesky a zvadlé domácí kytky a chuchvalce kočičích chlupů a napůl vypotřebovanou rtěnku a nevyprané prádlo a dopisy, které si člověk dal tu práci napsat, ale nikdy je neodeslal, a rodné listy a přetřhané řetízky a prošoupané jednorázové nemocniční návleky na boty.

A poznámky, které jste si napsali na lepicí papírky a přilepili na lednici.

A fotky kluků, kteří se vám líbili.

A šaty, ve kterých jste byli na plese, kde jste dokonce ještě tancovali, protože jste zatím nebyli tak vyzáblí a tak bez dechu.

A ačkoli to asi nestojí moc za zmínku, odnese si taky vaši duši nebo tak něco.

To je jedno. Dospělí na Santu každopádně nevěří. A ze všech sil se snaží zapomenout i na toho Santu naruby.

Ve škole jsem kvůli té mojí vzácné chorobě a celému osudu, který mi hrozí, pro všechny tak nějak zvráceně zajímavá. Ale ve skutečném světě představuju problém. Ustaraný výraz. Bum! Nervózní pohled. Bum! A následuje věta typu „*Možná by sis mě-*

la o svých pocitech s někým promluvit, Azo, “ spolu s litaníí o Bohu, terapii a antidepresivech.

Občas se k tomu ještě přidá přednáška o víře, léčitelích, bylinkách, léčivých krystalech a józe. *A vyzkoušela jsi už jógu, Azo? Fakt, vyzkoušela? Protože jednomu známému mého známého, kterej asi umíral, zachránila život pozice psa hlavou dolů!*

Ne. Nezkoušela jsem se uzdravit jógou, protože mou nemoc jóga neuzdraví. Moje nemoc je záhada. A ne jen tak ledajaká. Skoro bych řekla, že až bermudská. Tím nemyslím pláže, ale trojúhelník.

Neznámá. Neřešitelná.

Každé ráno беру hromadu léků, ačkoli si nikdo není tak doce-la jistý, co že to se mnou vlastně je. Až tak vzácná jsem.

Tak vzácná jako krevní testy a analýzy a takové ty věci, co mi cpou do krku. Jako MRI a RTG a UZ a vatové tyčinky. A pořád žádná jednoznačná diagnóza.

Tak vzácná, jako kdyby moje nemoc stála ve svátečním obleku na pódiu a vyřvávala nějakou srdceryvnou píseň s refrémem typu „*Ty jsi pro mě ta jediná, láska.*“ A pak by tam zůstala stát a čekala, až k ní přijdu, obejmu ji a přestanu vzdorovat.

Tak vzácná, že jsem zatím jediný člověk na zemi, kdo doktorům takhle zamotal hlavu.

Mohlo by se zdát, že přeháním. Ale ne. Moje nemoc je tak vzácná, že se jmenuje *syndrom Azaray*.

Po mně, Aze Ray Boylové.

Což je perverzní. Nechci žádného dvojníka v podobě nemoci, žádnou divnou nesmrtnost v podobě lékařského případu, která by znamenala, že moje jméno budou medici opakovat ještě za sto let. MĚ se nikdo neptal, když laboratoř můj případ zveřejnila v časopise *Nature* a pojmenovala tu nemoc po mně. Něco

takového bych totiž odmítla. Ráda bych ji pojmenovala sama. Třeba Svině nebo bych jí dala nějaké úplně divné jméno jako Elmer nebo Clive.

O žádném ze zmíněných témat, o smrti nebo umírání, se mi vážně moc mluvit nechce. Nejsem depresivní. Jsem prostě jenom podělaná. Jsem podělaná už co pamatuju. Neexistuje žádná část mého života, která by podělaná *nebyla*.

Ano. Když se mi chce, smím takové věci říkat. A mně se chce. V souvislosti s tímhle mám chuť mluvit sprostě. V tomhle pošramoceném a neduživém těle žiju já, děkuju pěkně, a nepřežiju to, tak se tu nezdržujeme věcmi, které nejde změnit. Jsem taková předělaná verze nějaké opravdové holky. To je alespoň to, co říkám, když vám něco chci sdělit a zároveň bych o tom radši nemluvila, ale musím to nějak smést ze stolu, abychom se mohli přesunout k lepším tématům.

Jo, vážně vím, že vůbec nevypadám dobře. Ne, nemusíte se tvářit ustaraně. Vím, že byste rádi nějak pomohli. Ale nemůžete. Vím, že jste nejspíš milí, ale teď vážně. S cizími lidmi si budu radši povídat o čemkoli jiném než o tomhle.

Chcete slyšet fakta? Zajímá vás, jaký je každodenní život s Elmerem / Clivem / Sviní / syndromem Azaray? Musím žít v místnostech, ve kterých není ani zrnko prachu. Tak tomu je snad už od nepaměti. Když jsem se narodila, byla jsem zdravá a perfektní, teoreticky. A téměř přesně o rok později moje plíce ztratily schopnost vyrovnat se s běžným složením vzduchu.

Jednou ráno přišla máma do pokoje a našla mě tam. Měla jsem zástavu srdce. A protože moje máma je moje máma, zůstala dost při smyslech a dala mi dýchání z úst do úst. Udržela mě naživu, dokud nepřijela záchranka a neodvezli mě do nemocnice. Tam mě horko těžko udržovali dál při životě tak, že mě

napojili na přístroje, které za mě dýchaly. Dali mi léky a postarali se, aby byla hustota kyslíku ve vzduchu spíš nižší. Pak se to trochu zlepšilo.

Vlastně se to výrazně zlepšilo, vzhledem k tomu, že tu pořád ještě jsem. Jen se to nezlepšilo dostatečně. Ze začátku jsem spala snad celé věky v takovém boxu z průsvitného plastu a trubiček. Moje minulost se skládá ze vzpomínek na to, jak otevírám oči v místnostech, ve kterých se mi nedařilo usnout, z dotyku záchranářů, rotujícího červeného světla a ječení sirén. Tak to prostě *je*, když jste ten šťastlivec, co žije s Clivem.

Vypadám divně a taky mi divně fungují orgány a všichni vždycky zaraženě koukají a bručí si pro sebe, že *toble* teda ještě neviděli. Mám zmutované úplně všechno, uvnitř i zvenčí, snad jen kromě mozku, který je podle všeho naprosto normální.

Chemická nerovnováha v mozku, která trápí některé lidi, se mě vůbec netýká. Nebudím se ze spaní rozervaná apokalyptickou hrůzou, netrpím žádným nutkáním typu ukousnout si prsty nebo se opít do bezvědomí. Mít mozek, který vás většinu času poslouchá, vlastně není vzhledem k všeobecnému stavu věcí vůbec k zahození.

Jinak jsem ovšem jeden velký chodící exponát. Jsem jako EXPO. (Ze všeho nejvíc bych si přála, ZE VŠEHO NEJVÍC BYCH CHTĚLA, aby existovalo něco jako *Světová výstava ne-spravedlnosti* a aby se konala nejlépe někde poblíž města, kde žiju. Byly by tam expozice plné zklamání, obří stavby předurčené k tomu, aby spadly. Žádné předměty slibující odvážný nový úžasný svět, ale přesně naopak. Žádná létající auta, ale auta, která se šinou kupředu jako pídalky.)

Snažím se nemít se svojí nemocí nic společného, jenže je dost přesvědčivá. Když se mě zmocní, dokáže mě lapání po dechu

srazit na zem a začnu sebou škubat jako nějaký tvor, kterého právě vytáhli ze dna oceánu. Někdy si přeju, abych se mohla na to dno vrátit a začít úplně znovu. Jako *něco jiného*.

Tajně – nebo spíš jen tak napůl tajně, jako že občas to řeknu i nahlas – si myslím, že jsem se neměla narodit jako člověk. Moje tělo prostě nefunguje tak, jak by mělo.

Už jenom týden a bude mi šestnáct.

Školní sestra: „Ty jsi zázrak! Jsi *naš* zázrak!“

Aza Ray Boylová: (vydává dávivé zvuky)

Protože jsem ještě naživu, uvažuju, že bych uspořádala oslavu. Šestnáctiny jsou hrozně důležité. Je to takový milník. Najednou se všechno změní a vy začnete do světa zapadat – nosíte růžové šaty a líbáte se se školním hezounkem a nacvičujete nějaké hopsavé taneční číslo.

Jen pro ujasnění, tak to chodí ve filmech. Ale v tomhle životě? V tomhle životě nevím, co bude dál. Není to něco, o čem bych chtěla nějak moc přemýšlet.

Koho bych vůbec pozvala? VŠECHNY. S výjimkou těch, které nemám ráda. Já *znám* dost lidí na to, abych mohla skupinu svých známých označit jako *všichni*. Ale ráda mám dohromady jen tak pět nebo šest z nich. *Mohla bych* pozvat doktory, to by pak počet hostů několikanásobně vzrostl. Před pár dny jsem se o tom zmínila rodičům a oni z toho teď přešlapují a zvažují moje pochybné postoje. Ostatně nad těmi uvažují snad odjakživa.

Ale ptám se vás – nebylo by horší, kdybych byla perfektní? Díky mým nedokonalostem jsem méně politováníhodná.

Narozeniny nemá nikdo rád. Všichni v domě jsou nervní. Dokonce i kytky vypadají nervózně. Máme jednu takovou, která se vždycky celá sraští. Nesmí se mnou sdílet pokoj, ale občas za ní zajdu na návštěvu a dotknu se jejích lepkavých listů a ty se

hned svinou dovnitř. I teď je svinutá do malé kuličky, jako by říkala *Nesahej na mě, nebo ti jednu vlepím.*

Chápete?

(Hahaha. Fakt legrace.)

Střední škola. První zvonění. Jdu hlavní chodbou. Kolem asi milionu skříněk. Pozdě na hodinu. Bez omluvy, pokud nepočítáte tu, kterou mám vždycky.

Zvedám pěst, abych si bouchla na pozdrav s Jasonem Kerwinem, který jde taky pozdě. Ani se na mě nepodíval, stejně jako já se ani nepodívala na něj. Zdravíme se jen pěstmi. Známe se od doby, kdy mi bylo pět. Je to můj nejlepší kamarád.

Jason je světlou výjimkou ze všech pravidel mých starostlivých rodičů ohledně trávení času s jinými lidmi než s nimi, protože on ví, jak se zachovat snad v jakékoli mimořádné situaci, která by mohla nastat.

Může mě doprovodit tam, kam se našim nechce. Nebo tam, kam by se jim sice *chtělo*, ale kde by se jim nechtělo trávit hodiny a hodiny. Třeba do akvárií, do přírodopisných muzeí se sbírkami brouků a na výstavy, do antikvariátů se vzácnými knihami, kde si musíme nasadit masky a rukavice pokaždé, když si chceme na něco sáhnout, a do různých obchůdků plných sbírek divných motýlů, kostí a chirurgických modelů v životní velikosti, které objevíme na internetu.

A tak podobně.

Jason o smrti nikdy nemluví, pokud přímo nesouvisí s nějakou super morbidní věcí, kterou bychom mohli chtít zkusit vyhledat na internetu. Ten hnusný příběh o Aze Ray a selhání všech jejích životních funkcí? O něm se Jason nezmiňuje.

Druhé zvonění a já jsem pořád ještě na chodbě. Jakoby nic zvedám prostředníček, když zahlédnu Jenny Greenovou. Ve vla-

sech má jeden pramen obarvený na růžovo, lokty má ostřejší než dýky a její těsné džíny stojí zhruba tolik jako dražší ojeté auto. Jenny mě poslední dobou štve už jenom tím, že dýchá. Ne úplně doslova, ale prostě tím, že je. Vedeme spolu tichou válku. V tomhle bodě si ani nezaslouží žádná slova, ačkoli ona toho na mě před pár dny vychrlila spoustu, když měla zrovna záchvat. Sprostě nadávat nemocné holce? Prosím vás. Všichni víme, že to je přes čáru.

Ale musím ji za to alespoň tak napůl obdivovat. Chce to pevné nervy troufnout si na něco, čeho se ještě nikdo neodvážil. Poslední dobou se totiž po škole rozlezla taková nakažlivá představa, že vypadám jako hladový krvelačný přízrak z nějakého japonského hororu, a Jenny přišla do hodiny s modrou rtěnkou na puse a obličejem omítnutým vrstvou bílého pudru. Aby mě zesměšnila.

Jenny se na mě usmála a poslala mi vzdušný polibek plný jedu. Tak jsem ho chytila a poslala jí ho zpátky skrz dneska skutečně solidně namodralou pusu, čímž jsem ji pořádně vyděsila. Až jí z toho přeběhl mráz po zádech. Když už musím vypadat jako zombie, proč toho alespoň nevyužít. Podívala se na mě tak, jako bych snad hrála nefér, a znechuceně se otočila a rozběhla se do svojí třídy.

Já se bez důvodu zastavila u skříňek. Nikam jsem nespěchala. Nakoukla jsem do vedlejší učebny okénkem, do kterého se dává taková ta drátěná mřížka, aby lidi jako já nešmírovali lidi jako oni.

Moje mladší sestra Eli nějak vycítila, že na ni zírám, a zvedla oči, ačkoli tou dobou byla už hluboce zabraná do matiky. Tak jsem jí pro pobavení na chodbě trochu zatancovala, abych oslavila, že v tu ranní hodinu jsem svobodnější než kdokoli jiný. Pri-

vilegia nemocné holky. Eli zvedla oči v sloup a já šla dál. Kašlala jsem jen trochu, dalo se to ještě zvládnout.

Do třídy jsem přišla pozdě o sedm minut. Profesor Grimm už na mě se zvednutým obočím čekal. Říká mi *Věčný opozdilec Aza Ray*. Je slepý jak netopýr, nosí tlusté brýle a tenkou kravatu jako nějaký hipster, ale tenhle styl mu fakt nesedí.

Je to svalovec, ale nikdy si nevyhrnuje rukávy. Má tak velké bicepsy, že je mu na pažích těsná košile, z čehož usuzuju, že nemá žádný skutečný život a jen se tak potácí mezi prací a pitím proteinových nápojů.

Vypadá spíš jako učitel tělocviku, jenže když otevře pusou, zní jako hrozný šprt. Taky myslím, že má tetování, které se snaží různě zakrýt. Make-upem. Dlouhými rukávy. Není zrovna moudré nechat si na sebe navěky namalovat obrázek lebky / lodi / nahaté holky (?). Pak si nemůžete ani rozepnout manžetový knoflíček.

Profesor Grimm je tenhle rok nový. Je mladý, pokud jde třicátníka považovat za mladého. Ale to tetování mě zajímá. Nevím přesně, jak vypadá, protože jsem ho celé nikdy neviděla.

Přesně proto bych chtěla vlastní tetování. Chci něco horšího, než má on.

Věcně si stěžuje, že kdybych dávala během jeho hodin trochu pozor místo toho, abych si pořád četla, mohla bych plně využít svoje nadání. Jenže s tím neslaví moc úspěchů, jelikož jsem jedna z... ehm... tak ze čtyř lidí na škole, kteří čtou.

Vím, že je to kliše. Ano, jsem knihomol. Zastřelte mě. Mohla bych vám vyprávět, jak jsem vyrostla v knihovně a jak mými jedinými kamarády byly knihy, ale to jsem snad neudělala, nebo ano? Protože mám slitování. Nejsem ani génius, ani někdo, z koho vyroste kouzelník. Jsem to prostě já. Čtu. Knihy sice

nejsou mými jedinými přáteli, ale jsme dobří kamarádi. Tak to prostě je.

Takže na Grimmových hodinách nemusím dávat pozor. Knihy, o kterých mluvím, jsem beztak už většinou četla. Tentokrát byl na programu ten děda, co bojoval s mořem.

Posedlý chlap. Obří ryba. Spousta strašných selhání. Kolik druháků už asi tímhle zatraceným příběhem mučili?

Proč? Kdo z nás se jednoho dne ocitne v boji na život a na smrt s velkou rybou? Kde je nějaký důvod?

Četla jsem i *Moby Dicka*, podobný příběh o posedlém chlapovi, velké rybě, o smutku a ztracených snech.

Velryba nerovná se ryba. Já vím. Kytovec. A stejně velryby byly a zůstanou prototypem velkých ryb z knižních příběhů, což dává smysl vzhledem k tomu, jak je lidstvo omylné.

Četla jsem z *Moby Dicka* dokonce i ty kapitoly, které nečte nikdo jiný. Takže vám klidně můžu udělat přednášku o tom, jak naporcovat a vykuchat velrybu. To mi věřte. Ačkoli o takové informace nestojíte.

Tak se mě zeptej na *Moby Dicka*, Grimme. No tak. Do toho.

Jednou to už zkusil, zhruba před měsícem, protože si myslel, že mu jenom lžu, že jsem ho četla. Takže jsem mu to pěkně nandala fundovanou řečí o zmaru a alegoriích a nesplnitelných snech, načež jsem přešla do úvahy o pirátských filmech, skákání z prkna mezi žraloky a ženách v kosmu. Profesor Grimm byl ohromený a šokovaný zároveň. Dostala jsem jedničku navíc, kterou nepotřebuju, a zůstala jsem po škole za vyrušování. Za tento trest si ho popravdě řečeno vážím.

Otočila jsem se na Jasona, který byl zabořený do vlastní knihy. Podívala jsem se, jak se jmenuje. *Keplerův sen: Celý text a poznámky z díla Somnium, Sive Astronomia Lunaris*. Vypadala sta-

ře a trochu salátovitě. Nějaká stoletá bichle z knihovny s obrázkem povrchu měsíce na obálce.

Kdo nechápe? Já.

Natáhla jsem se do jeho lavice a vytrhla jsem mu ji, abych si přečetla anotaci. První vědecko-fantastický román, psalo se tam. Napsaný ve dvacátých letech sedmnáctého století. Astro-
nom vypráví příběh o cestě na měsíc a zároveň se pokouší do
textu vtěsnat obranu Koperníkovy teorie, protože se snaží na-
jít způsob, jak o ní mluvit, aniž by riskoval, že ho popraví. Až
později lidem došlo, že všechny ty takzvané vymyšlené pasáže
budou spíš Keplerova šifra pro astronomii a rovnice.

Je tam i nějaká mimozemská čarodějnice na koštěti. Palec na-
horu.

Kráska. Tak trochu kniha pro mě. Až na to, že by se mi líbi-
lo víc, kdybych mohla napsat nějakou vlastní. To je můj odvě-
ký problém s knihami obsahujícími vymyšlené jazyky a záha-
dy. Chtěla bych být kryptografem. Až na to, že do kryptografa
mám hodně daleko. Jsem spíš to, čemu se dřív říkalo *nadšenec*.
Nebo *zapálený amatér*. Za patnáct minut na internetu se nadrž-
tím, co zvládnou, a pak vařím z vody, rychle a zběsile.

Takže si lidi myslí, že jsem chytřejší než oni. Což mi dává
prostor dělat si, co chci, aniž by mě ostatní moc otravovali a vy-
ptávali se. Odrazuje je to od dotazů ohledně celého mého umí-
rání. Prostě toho trochu zneužívám.

„Dej to sem,“ zašeptal Jason. Profesor Grimm po nás vrhl po-
hled, kterým říkal *sklapněte*.

Napadlo mě, jak asi usměrním rodiče s tou narozeninovou
oslavou. Obávám se, že si představují kolečkové brusle a klau-
na a dort a balónky. Prostě oslavu, jakou mi uspořádali, když
mi bylo pět.

Tehdy přišly akorát dvě holčičky, které k tomu donutily jejich matky, a Jason, který se na ni vetřel bez pozvání. Nejenom že na ni šel přes kilometr pěšky, ačkoli nebyl pozvaný, ale ještě navíc dorazil v kostýmu. V kostýmu aligátora, který dostal na Halloween. Ani se neobtěžoval sdělit svým matkám, kam jde, takže zavolaly policii v přesvědčení, že Jasona někdo unesl.

Když se před naším chodníkem, kde jsme bruslili, zjevila policejní auta a vystoupili z nich muži v uniformách, bylo hned jasné, že jsme s Jasonem předurčeni k tomu, aby se z nás stali přátelé. Když po něm chtěli, aby si sundal masku, bruslil v aligátorem kostýmu a dělal elegantní otočky i s dlouhým zeleným ocasem.

Ta oslava vlastně nebyla špatná.

Ale oslavu šestnáctin si představuju maličko jinak. Mrtvý klaun, obří dort, ze kterého vyskočím, a horkovzdušný balón na obloze nade mnou. Z jeho koše se spustí lano. Já po něm vylezu nahoru. A odletím. Navždycky.

Kolik trápení by to vyřešilo? Tak strašně moc. Až na trápení toho mrtvého klauna, který neumřel podle svých představ, ale podle mých.

Profesor Grimm zjevně zaslechl, jak jsem se uchichtla.

„Podělila byste se s námi o zdroj vašeho potěšení, slečno Azo Ray?“

Proč se jen pokaždé takhle ptají? Zbytek třídy psal nějaký test. Všichni zvedli oči, celí nadšení, že je něco rozptýlí. Jason se usmál. Nic vám den nezpříjemní tolik jako cizí potíže.

„Vážně o to stojíte?“ zeptala jsem se, protože jsem měla správně bojovnou náladu. „Zrovna jsem myslela na umírání.“

Grimm se na mě zničeně podíval. Jednou už jsem mu to na hodině řekla. Je to kouzelná věta. Všichni učitelé změknou jak

máslo, když ji použiju. Ale profesora Grimma mám docela ráda, protože do mě vidí. Což znamená, že se skutečně dívá. Což je samo o sobě zvláštní. Nikdo si mě totiž nepohlíží. Všichni mají strach, že se na nich moje nemoc nějak podepíše. Ta plastová klec, ve které jsem žila jako malá? Ta zůstala, jen se stala neviditelnou. A je z něčeho tvrdšího než plast.

„Na umírání? V souvislosti s kterým literárním dílem, Azo?“ neměl slitování.

„Co třeba s *Bouřří*.“ navrhla jsem, protože jsem věděla, že tu taky máme na seznamu četby. Tohle poleletí je to samé moře. „Ta utopená dvojčata.“

„To ne, protože se ve skutečnosti neutopí,“ oponoval mi profesor. „Zkus něco jiného.“

Bohužel mě nic nenapadlo.

„Zahraj to znovu, Same?“ nadhodila jsem, a zároveň tak zneužila Grimmova křestního jména. Načež jsem pokračovala svou oblíbenou taktikou jedné věci, díky které si budou myslet, že vím všechno. Z Wikipedie se dají naučit i ty nejbizarnější detaily. „Až na to, že to je vlastně špatná citace. Mělo by to být *Zahraj to, Same*. Ale lidi to chtějí romantičtější, aby to znělo míň jako rozkaz.“

Profesor Grimm si povzdechl. „Viděla jsi aspoň film *Casablanca*? Za deset minut si to vyberu. Kdybych byl tebou, rychle bych se do toho testu pustil, Azo. A neříkej mi Same. Jmenuji se Samuel. Same mi říkají jenom lidi, kteří mě neznají.“

Vyhrál, protože měl pravdu. *Casablanca* jsem neviděla ani z rychlíku. Naučila jsem se jenom tu jednu zajímavost. Tak jsem to vzdala a chopila se tužky, abych někam nasměrovala starého chlápka a modrého marlína.

Samuel. Kdo dneska pojmenuje syna Samuel? Napadlo mě

poznámenat něco o pseudonymech. Samuel Clemens, Mark Twain a *Život na Mississippi*, který jsem nedávno četla, ale nechala jsem si to pro sebe. Když jsem to zkusila posledně, vyvinul se z toho duel a teď jsem měla nějak divný pocit na hrudi, takže jsem si nebyla jistá, jestli bych se zvládla obstojně bít, aniž bych se rozkašlala.

Venku se blížila bouře. Větve stromů už nám bušily do oken. Žaluzie se trásly jako šílené, protože naše škola je stará zatékající díra.

Jason mi poslal do lavice papírek. Grimm hlídá vibrování telefonů, tak spolu komunikujeme postaru. *Obří oliheň*, psalo se na něm. *Zitra v pět u tebe*.

Měli jsme se na ten záznam podívat už před pár dny, jenomže jsem se tak rozkašlala, že jsem musela do nemocnice. Což stálo za houby.

Musela jsem na gastroskopii, a když jsem se probírala z narkózy, chirurg na mě hleděl tím pohledem *páni, tak tohle jsem teda ještě neviděl*.

Mutant, naškrábala jsem na papír, který mi dali, kdybych si chtěla stěžovat.

Doktor se na mě podíval a pak se rozesmál. „Kdepak,“ řekl. „Jsi velice zvláštní mladá dáma. Takové hlasivky, jako máš ty, jsem ještě nikdy neviděl. Mohla bys být zpěvačkou.“

Kdybych mohla dýchat, napsala jsem mu a on měl dost slušnosti na to, aby se zatvářil smutně.

Jason se na tu oliheň ze solidarity nepodíval, ačkoli se pokusil sestřičky přesvědčit, aby mu dovolily pustit mi to na pohotovosti. Ale nepodařilo se mu to. Nemocniční sestřičky hrají tvrdě.

Když už mluvíme o oceánu a velkých rybách, tohle je první záznam obří olihyně, kde oliheň plave ve svém prostředí. Před-

stavte si to neuvěřitelné podmořské monstrum s očima velkýma jako vaše hlava. Představte si její tělo a chapadla dlouhá sedm a půl metru. To je jako dva školní autobusy. A teď si představte, že pod vodou ji ještě nikdo předtím nenatočil. To je fakt zázrak. A pokud existuje taková oliheň, pak může něco žít třeba i v jezeru Loch Ness. Možná se to tam příšerami jen hemží. Možná existuje... naděje?

Protože vždycky když někdo objeví nějaký nový druh zvířete nebo jinou úžasnou věc na téhle planetě, znamená to, že jsme ji ještě celou nezničili.

Dosud existovala jen videa buď úplně mrtvých, nebo na smrt nemocných obřích olihní, ale teď se dolů potopil nějaký vědec v ponorce, našel tam živou a natočil ji.

A nějaký Jasonův známý se naboural do systému Woods Hole, oceánografické organizace z Massachusetts, a zachytil jejich komunikaci s členy expedice. A před čtyřmi dny jim ze serveru štípl to video a ještě o tom nepřestal krákat.

Podívala jsem se na Jasona a usmála se na něj, ale on byl začtený do své knihy. Už jsem se chtěla pustit do toho testu, když vtom jsem venku za oknem něco zahlédla, přesně nad teráriem ještěrek.

Bylo to jen na vteřinku, ale přišlo mi to tak nějak zvláště povědomé, jako by se mi o tom zdálo nebo jako bych to třeba znala z nějakého obrázku.

Stěžeň. A plachtu.

Ne jenom jednu. Dvě. Tři. Takové ty z velkých lodí. Vysoké, bílé, třepotající se ve větru. A z bouře najednou vyplula před lodí.

Což...

Halucinace jsem měla už dřív, ale takové ještě ne. Nedávno

jsem četla něco o vidinách na nebi, o *fata morganách*, tak se to jmenuje.

Jednou někdo viděl Edinburgh viset půl hodiny nad Liverpoolem. Ale od čeho by se tahle... tahle *lod'* mohla odrážet? Jsme ve vnitrozemí. Hluboko ve vnitrozemí.

Natáhla jsem ruku a zatahala profesora Grimma za rukáv. Věnoval mi našťvaný pohled. Ukázala jsem na oblohu.

Otočil se tím směrem, na chvíli strnul a jen hleděl z okna. Pak si sundal brýle a podíval se znovu.

„Sakra,“ utrousil.

„Co? Vy to vidíte? Tak vidíte to?“

Zavrtěl hlavou.

„Bude bouřka,“ poznamenal a zatahal za žaluzie.

Když spadly až dolů na parapet a z naší třídy byla zas jenom naše třída, zaslechla jsem dlouhé, vysoké písknutí. Vlastně ne přesně písknutí. Víc než to.

Beru zpět. *Mnohem* víc než to.

Azo, linulo se vzduchem. *Azo, jsi tam?*